

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – СОФИЯ

РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
СОФИЯ-РЕГИОН

ОБЛАСТНА ПРОГРАМА

"ЗАЕДНО ЗА ЗДРАВЕТО И СИГУРНОСТТА НА ДЕЦАТА"

ЗА ПЕРИОДА 2015 - 2018 ГОДИНА

Настоящата програма е разработена въз основа на направени изводи за състоянието на детската престъпност и набелязани задачи, по отношение на превенция и противодействие на детското асоциално поведение, зависимости, употреба на наркотици и пътнотранспортни произшествия с децата и учениците на територията на територията на Софийска област. Програмата е част от управленския подход на местните власти и е своеобразно продължение на общите усилия на Областната управа и нейните партньори при решаване проблемите на превенцията на подрастващите.

ПРИОРИТЕТИ:

1. Синхронизиране на областната политика с Националната стратегия за превенция и противодействие на престъпленията на малолетни и непълнолетни.
2. Укрепване на взаимодействието между органите и институциите на областно ниво с ясно разграничаване на техните функции и правомощия.
3. Ресурсно и кадрово обезпечаване на системата за превенция и противодействие на детското асоциално поведение и употребата на наркотици в Софийска област.
4. Осъзнаване мястото на възпитанието и обучението по Безопасност на движение по пътищата, създаване на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната личност. Осигуряване на лична безопасност и сигурност и на останалите участници в движението. Формиране на знания и умения и превръщането им в поведение за самосъхранение и отговорност.
5. Разширяване формите на взаимодействие и партньорство с публичната администрация и други държавни, общински и районни структури, с граждански обединения и неправителствени организации, бизнес средите и др.

6. Взаимодействие с медиите и популяризиране на добрия опит при провеждане на областни и общински кампании, свързани със здравето и сигурността на децата.

Основни цели:

1. Да се намали броят на престъпленията и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, като се създаде превантивна среда, способстваща за това.
2. Да се намали броят на пътнотранспортните произшествия с деца и ученици на територията на Софийска област.

Във връзка с разширяването на формите за опазване здравето и сигурността на подрастващите, се налага предприемането на мерки за създаване на условия за ограничаване на факторите, способстващи извършването на престъпления и засилване на противодействието от страна на обществото и на всички организации, които работят с деца. Областната управа, РИО – София регион и ОД на МВР - София като организатори на социално-превантивна дейност на територията на Софийска област следва да планират и реализират самостоятелно или в партньорство с други институции или граждански формирания програми за превенция, свързани с опазване здравето и сигурността на децата; да информират обществеността за предприетите мерки, да разширяват в партньорство с Детските педагогически стаи, с Отделите „Закрила на детето” при Д „СП” и с учебните заведения на територията на Софийска област, дейността си по превенция сред учащите.

Настоящата програма определя приоритетите в областната превенция за опазване здравето и сигурността на подрастващите и възпитанието на децата и учениците във връзка с участието им в пътното движение. Тя очертава начините, по които чрез партньорството ще се създадат условия за ограничаване на насилието, употребата на наркотици и агресията сред учениците, за постепенно подобряване на тяхната безопасност и култура на движение по пътищата и включването им в живота на обществото като пълноценни граждани.

Областната програма за превенция документира волята и готовността на обществото в лицето на ръководството на Областната администрация, РИО – София регион, ОД на МВР - София да се положат всеобщи усилия за намаляване на тревожно зачестилите случаи на употреба на наркотици, насилие и агресия между ученици в училищата и безопасността им на движението по пътищата на територията на областта.

Дейностите по програмата са ориентирани в следните **направления**:

- Приобщаване на децата към основните ценности на гражданското общество;
- Насърчаване на заетостта по интереси във времето, свободно от учебни занимания;
- Ангажиране на родителската общност и гражданското общество;
- Преодоляване на социалната изолация на високо-рискови групи /роми, бездомни, деца в риск, извършители на престъпления/;
- Организационна, корекционно-възпитателна и методическа работа на Областната администрация на Софийска област, РИО – София регион, ОД на МВР – София.

I. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, С КОИТО Е СЪОБРАЗЕНА НАСТОЯЩАТА ПРОГРАМА

Намеса в живота на децата се допуска при спазването на следните **принципи**:

- Зачитане и уважение на личността на детето;
- Защита по най-добрия начин на интересите на детето;

- Зачитане правото му да бъде подготвено за самостоятелен живот в обществото и да бъде възпитано в дух на мир, достойнство, толерантност, свобода, равенство и солидарност;
- Пълноценно общуване, социализация, социална адаптация и интеграция, самоконтрол, грижа и отговорност за собствения живот и личностно израстване, и постигане на социална зрялост при младежите;
- Формиране на чувствителност към различията и нагласи за толерантно отношение и приемане на различията;
- Запознаване с модела на конструктивно поведение при конфликт. Формиране на умения за противопоставяне в конфликтна ситуация при общуване;
- Осигуряване правото на детето да изразява свободно собствените си възгледи по всички въпроси, отнасящи се до него;
- Осигуряване на детето жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие;
- Насърчаване редовното му присъствие в училище и намаляване процента на деца, напуснали училище.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Повишаване качеството на услугите, предоставяни на деца като се използва индивидуален подход към всяко дете, нуждаещо се от закрила.
2. Свеждане до минимум на проявите на агресия и насилие, употреба и разпространение на наркотични вещества между учениците.
3. Превенция на различните рискови групи деца, чрез предоставяне на подходящи услуги в общността.
4. Повишаване осведомеността на децата и техните семейства, относно проблема насилие, наркотици и стимулиране на активното им участие в противодействие на явленията.
5. Възпитание и обучение на децата и учениците по Безопасност на движение по пътищата за изграждане на мотивация за правомерно поведение и взаимно уважение на пътя.

III. ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ

1. Информационен / подготвителен / етап:

1.1. Разработване на ефективна система за оценка на рисковете /съпътстваща дейност - анкетиране на подрастващите/, анализ и проучване на специфични рискове за младите хора в областта, съгласно анализ на криминогенната обстановка, рискови фактори за възрастта, при отчитане на допълнителни характеристики - пол, етническа принадлежност, културна среда.

1.2. Създаване на информационна база за реализирани добри практики за превенция и здравно образование сред подрастващите.

1.3. Разработване на модел за съвместна дейност между учебните звена, младежките структури, местната власт, НПО и спортните клубове.

2. Образователно-превантивен етап.

2.1. Ниво Регионален инспекторат по образованието и училищата.

2.1.1. Осигуряване на условия и възможности за реализиране на превантивни програми в образователната общност, според които превенцията и здравното образование не би трябвало да се ограничават до определени учебни часове или дейност само на Координационните съвети за справяне с насилието в училищата, а да се прилагат цялостно във всички училищни дейности.

2.1.2. Формиращо образование, чрез мултимодулни програми в часовете на класа, свободно-избираемата подготовка, задължителната подготовка, гражданското образование, програмите за обучение в общи личностни и социални умения, формиращи активно позитивно отношение и здравословен начин на живот за различните възрастови групи: предучилищна подготовка, начален етап, прогимназиален етап от основната образователна степен и гимназиален етап.

2.1.3. Извънкласни и извънучилищни форми и дейности, съпътстващи учебния процес – клубни форми за извънкласни и извънучилищни дейности, спортни секции и клубове, школи по изкуствата финансирани програмно по модулите на МОН.

2.1.4. Неформално образование - екскурзии с учебна цел, “зелено училище”, летен отдих и други форми, предоставящи възможност за съпътстващи дейности и превантивни програми.

2.1.5. Обучение в структури на ученическо самоуправление, обучение по подхода “върстници обучават върстници”.

2.1.6. Повишаване възможностите и капацитета на училищно ниво за реализиране на ефективни превантивни програми: обучение на административното ръководство, педагогическия персонал и подкрепящи специалисти /логопед, ресурсен учител, педагогически съветник, лекар, мед. сестра/ за разрешаване на училищни проблеми, свързани с рисковото поведение на подрастващите и изработване на собствена училищна програма за превенции.

2.1.7. Обучение на екип от специалисти от Координационните съвети за справяне с насилието в училище сред училищната общност за превенция на асоциалното поведение и за решаване на конфликти.

2.1.8. Създаване на възможности за превантивни образователни програми за обучение в родителски умения и превенция на рисковото поведение на децата.

2.1.9. Обучение на екип от представители на Училищно настоятелство, имащи отношение към реализиране на училищно ниво на превантивни програми.

2.2. Ниво Областна администрация и общински администрации.

2.2.1. Обучение на екип от Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни за изготвяне на корекционно-възпитателни програми за работа с деца и младежи, контингент на полицията.

2.2.2. Реализиране на дейности за повишаване информираността и постигане на съпричастност към проблемите на съвременния обществено-политически, културен и спортен живот. Подпомагане организирането на младежки и детски форуми и инициативи като алтернатива на асоциални прояви сред децата и младежите.

2.2.3. Инициативи, подпомагащи развитието на талантливи и изявени деца; подкрепа и стимулиране на деца в неравностойно положение и децата от етническите малцинства.

2.2.4. Изграждане на “граждански” патрули с участието на училищни настоятелства, граждански сдружения, които да съдействат на РУ и МКБППМН за закрила на райони и територии около училища и детски градини, където евентуално се предполага, че се разпространяват или употребяват наркотици.

2.2.5. Развитие и предлагане на модел на ефективно сътрудничество между администрацията, РУ и обществените възпитатели.

2.2.6. Съпътстваща дейност “Проекти за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни”.

2.3. Ниво ОД-МВР и РУ.

2.3.1. Партньорство и съдействие с всички институции в областта, осъществяващи превантивна дейност по отношение на зависимостите и асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните. Участие в тематични родителски срещи в училищата.

2.3.2. Участие в провеждането на извънкласни и извънучилищни практически дейности за превенция. Оказване на квалифицирана помощ. Провеждане на “Часове на полиция” в училищата и практически занятия с подрастващите.

2.3.3. Обучение на училищните екипи за превенция. Провеждане на училищни и междуучилищни състезания.

2.3.4. Изготвяне на План-програма за функциониране на Детска полицейска академия.

2.3.5. Провеждане на полицейски демонстрации пред учениците.

2.3.6. Включване на районите на училищата и детски градини, в маршрутите на полицейските патрули. Полицейски контрол в дворовете и зелените училищни площи.

2.3.7. Провеждане на Ден на отворените врати в Районните полицейски управления по случай Празника на МВР и Празника на Полицията, с участие на деца, ученици, учители и родители.

IV. НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЛАСТНАТА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО ЗА ЗДРАВЕТО И СИГУРНОСТТА НА ДЕЦАТА”

ЗА УЧЕБНИТЕ 2015 – 2018 ГОДИНА

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА РАБОТА	КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРЕН ОРГАН	ПАРТНЬОРИ
I. ПРЕВЕНЦИЯ НА ЗАВИСИМОСТИ	<u>1. Дейности в помощ на родителите</u>			Координационен съвет за справяне с насилието в училище /КССНУ/ Мед. персонал
	1.1. Разпространение на информационни материали за родители по проблемите на наркоманиите.	постоянен	МКБППМН	
	1.2. Провеждане на открити информационни дни в рамките на една седмица.	м. IV	МКБППМН	КССНУ
	1.3. Консултиране на родители за справяне с проблеми, свързани с употребата на наркотици	постоянен	МКБППМН Обществени възпитатели	КССНУ Директори на у-ща Мед. персонал

	<p>1.4. Участие на чл. на МК в родителски срещи, беседи.</p> <p><u>2. Повишаване на информираността на специалистите в сферата на образованието по проблеми, свързани с наркотиците</u></p> <p>2.1. Обучение на КС за БППМН /превенция, разпознаване и специфика на работата със зависими ученици/</p> <p>2.2. Разработване на програма за съвместно подпомагане на семейства с повишен риск от злоупотреба с наркотични вещества.</p> <p><u>3. Превенция на зависимости сред малолетни и непълнолетни</u></p> <p>3.1. Изследване на информираност и нагласи за употреба на наркотични вещества у учениците от VII-X клас.</p> <p>3.2. Разработване и разпространение на информационна диплома “Наркотици, дроги, психоактивни вещества”</p> <p>3.3. Организиране на изложба “Заедно срещу дрогата”.</p> <p>3.4. Провеждане на празник “Живот без дрога”- викторини, състезания, конкурси. /ученически концерти/.</p> <p>3.5. Периодичен контрол в търговски обекти, питейни и</p>	<p>постоянен</p> <p>периодично</p> <p>периодично</p> <p>периодично</p> <p>периодично</p> <p>м. V</p> <p>м. V</p> <p>по график</p>	<p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН</p> <p>Общини</p> <p>МКБППМН</p> <p>КС МКБППМН</p> <p>КС МКБППМН</p> <p>РУ</p>	<p>Класни ръководители</p> <p>Училищни ръководства Отд. ЗД към ДСП РУ</p> <p>РУ ОЗД Общо практикуващи лекари</p> <p>Училищни ръководства, ОЗД, РУ</p> <p>Общини, РУ, РИО</p> <p>РУ, Общини РИО, ОДМВР – София, ОЗД</p> <p>Областна управа РУ,РИО, ОЗД Общинска администрация</p> <p>Училищни ръководства</p>
--	--	---	---	--

	<p>увеселителни заведения по отношение на спазване разпоредбите за малолетни и непълнолетни. Задължително уведомяване на общинските власти.</p> <p>3.6. Организиране на конкурс за есе на тема “Свят без дрога”</p>	м. V	РИО, РУ	<p>ОДМВР-София, Общини</p> <p>Училищни ръководства</p>
<p>II. ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА АСОЦИАЛНО ПОВЕДЕНИЕ, НАСИЛИЕ И АГРЕСИЯ СРЕД МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ</p>	<p><u>1. Дейности, насочени към превенция на асоциално поведение, насилие и агресия сред малолетни и непълнолетни.</u></p> <p>1.1. Провеждане на информационни кампании срещу насилието и агресията .</p> <p>1.2. Организиране на лятно училище</p> <p>1.3. “Формиране на базови социални умения”-ученици 14-16 години /Тренинг/.</p> <p>1.4. “Магията на графитите”- конкурс за проект на графити</p>	м. VII	МКБППМН	Училищни ръководства, ОЗД, РУ Обществени възпитатели
	<p>2. Съвместна дейност с училищата в Софийска област</p> <p>2.1. Съгласуване на плановете за работа на МК и КС за БППМН</p>	м. VII-VIII	Училищни ръководства	Общини, училищни настоятелства
	<p>2.2. Работни срещи с ученическите съвети и училищните парламенти във връзка с агресия и насилие сред малолетни и непълнолетни и възможност за осмисляне на свободното им време. Провеждане на тематичен форум.</p>	м. V	МКБППМН КС	Училищни ръководства, Общини, РУ
		м. V	РИО	Уч.ръководства РУ
		м. IX-X	МКБППМН Обществени възпитатели	Уч.ръководства РУ
		м. V	КС МКБППМН	РИО

	<p>2.3. Взаимодействие по отношение обхващане на децата в училище и ограничаване отпадането от уще</p> <p>2.4. Периодично актуализиране на информацията от училищните власти по отношение на: -криминогенната обстановка в районите на съответното учебно заведение; -противообществени прояви сред учениците в учебното заведение; -предложения за конкретни мерки; -осъществено взаимодействие с родителите и ангажираните институции; -предложения за прецизиране на дейността.</p> <p><u>3. Дейности, насочени към родителите</u></p> <p>3.1. Консултиране на родители, чиито деца имат агресивно поведение и нагласи.</p> <p>3.2. Участие на членове на МК в родителски срещи в предучилищни заведения и училища.</p> <p>3.3. Посещения в семейства на деца в риск и осигуряване на безплатни правни и педагогически психологични консултации.</p>	<p>постоянен</p> <p>постоянен</p> <p>при необходимост</p> <p>постоянен</p> <p>постоянен</p>	<p>КС МКБППМН</p> <p>РИО</p> <p>КС МКБППМН Обществени възпитатели</p> <p>Училищни власти, Детски градини Педагогически съветник, Психолози</p> <p>КС МКБППМН Обществени възпитатели</p> <p>КС МКБППМН Обществени възпитатели</p> <p>МКБППМН Обществени възпитатели</p>	<p>ОЗД, РУ, РИО Училищни ръководства Общински администрации Класни ръководители</p> <p>Класни ръководители Общ. власти МКБППМ РУ, ОЗД</p> <p>РУ, Общински власти</p> <p>РУ</p> <p>РУ</p>
<p>III. ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ ПО</p>	<p><u>1. Превантивни дейност по БДП</u></p> <p>1.1.Осъществяване на</p>	<p>постоянен</p>	<p>РИО</p>	<p>КАТ, ОДМВР-</p>

<p>ОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА В ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА / ВЪЗПОМЕНАНИЕ НА ЗАГИНАЛИТЕ ПРИ ПТП</p>	<p>превантивна дейност и активизиране изпълнението на националната стратегия в съответствие с европейските програми, насочени към безопасността на децата на пътя.</p>		Училищни ръководства	София, Общини
	<p>1.2. Осъществяване на съвместни инициативи на държавни институции, неправителствени организации и средствата за масова информация за ограничаване агресията по пътищата и опазване живота и здравето на децата.</p> <p>1.3. Организиране на тематични кръгли маси по проблемите на опазване на живота и здравето на децата на пътя.</p> <p>1.4. Отбелязване на 16 ноември Световния ден за възпоменание на жертвите от пътнотранспортните произшествия. Почитане паметта на хората, загинали по пътищата на страната.</p>	постоянен	Общини	РИО, ОДМВР – София, НПО
<p>IV. ПОВИШАВАНЕ ЗНАНИЯТА, ТРАНСПОРТНАТА КУЛТУРА И ПОВЕДЕНИЕ НА ДЕЦАТА НА ПЪТЯ</p>	<p>1.5. Организиране на училищни, общински и областни инициативи през Третата глобална седмица за пътна безопасност на ООН „Спаси живота на децата“, 4-11 май 2015г.,</p> <p><u>2.Практически дейности и публични изяви по БДП</u></p> <p>2.1. Организиране на състезания, викторини, конкурси, изложби, забавни игри, свързани с прилагане на правилата за безопасност на движението по пътищата.</p>	постоянен	Общини	КАТ - ОДМВР-София, РИО
	<p>1.5. Организиране на училищни, общински и областни инициативи през Третата глобална седмица за пътна безопасност на ООН „Спаси живота на децата“, 4-11 май 2015г.,</p>	м. XI	Училищни ръководства Общини РИО	КАТ, ОДМВР-София, СБА, БЧК, Областна управа
	<p>1.5. Организиране на училищни, общински и областни инициативи през Третата глобална седмица за пътна безопасност на ООН „Спаси живота на децата“, 4-11 май 2015г.,</p>	м. V	Училищни ръководства Общини РИО	КАТ, ОДМВР-София, СБА, БЧК, Областна управа
	<p>2.1. Организиране на състезания, викторини, конкурси, изложби, забавни игри, свързани с прилагане на правилата за безопасност на движението по пътищата.</p>	постоянен	Училищни ръководства, РИО	Общини, КАТ, ОДМВР-София Областна управа

	<p>2.2. Организиране и провеждане на Новогодишни състезания по БДП за ученици от III и IV клас под мотото “Деца на пътя”</p> <p>2.3. Провеждане на общински състезания по БДП за учениците от V до VIII клас</p> <p>2.4. Провеждане на Областно състезание по БДП за ученици от V до VIII клас под мотото “Да запазим децата на пътя”</p> <p>2.5. Провеждане на вело-походи „Не на дрогата и наркотиците”</p> <p>2.6. Провеждане „Час на полицая” по Безопасност на движението по пътищата</p> <p>2.7. Създаване на фейсбук група по „Безопасност на движението по пътищата”</p> <p>2.8. Изготвяне и предоставяне на училищните ръководства на практически препоръки за безопасност на децата през лятната ваканция, базирани на анализ на пътнотранспортните произшествия с деца и на изводите за обстоятелствата и предпоставките за тяхното настъпване</p>	<p>м. XII</p> <p>м. IV</p> <p>м. IV</p> <p>м. VI</p> <p>м. XII</p> <p>постоянен</p>	<p>Училищни ръководства, РИО</p> <p>Училищни ръководства, РИО</p> <p>Училищни ръководства, РИО</p> <p>Училищни ръководства</p> <p>Училищни ръководства</p> <p>ОДМВР, РИО, Професионална гимназия по компютърни технологии – гр. Правец</p>	<p>КАТ, ОДМВР-София</p> <p>Общини,СБА, НПО КАТ-РУ</p> <p>Общини, КАТ, ОДМВР-София</p> <p>Общини, КАТ-ОДМВР-София</p> <p>Областна управа РИО КАТ- ОДМВР-София РИО</p> <p>Асоциация на пострадалите при катастрофи</p>
<p>V. ОПАЗВАНЕ ЗДРАВЕТО, СИГУРНОСТТА И ЖИВОТА НА ДЕЦАТА ПРИ ПОСЕЩЕНИЕ НА ВОДНИ БАСЕЙНИ</p>	<p>1. Провеждане на беседи в часа на класа във връзка със сигурността и безопасното ползване на водни басейни</p>	<p>м. V-VI</p>	<p>Училищни ръководства, Общини</p>	<p>БЧК</p>
<p>V. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕДИИ И</p>	<p>1. Осъществяване на системно сътрудничество с медиите.</p>	<p>постоянен</p>	<p>КС МКБППМН</p>	<p>Местни медии Говорител на ОДМВР-София Областна управа</p>

ОБЩЕСТВЕННОСТ	2. Периодично информиране на обществеността за състоянието и тенденциите на престъпността и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в общините.	постоянен	МКБППМН	Местни медии Областна управа
	3. Поддържане на рубрика чрез местните телевизии. Отбелязване на Глобалната седмица за пътна безопасност и Световния ден за възпоменание на загиналите по пътищата.	постоянен м. IV-V	КС МКБППМН	Местни медии
	4. Участие на членове на МК и НПО, имащи отношение към работата с децата.	постоянен	КС МКБППМН НПО	НПО

Забележка: Раздел IV „НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЛАСТНАТА ПРОГРАМА” се актуализира и приема в началото на всяка учебна година през месец октомври, при необходимост

V. Б Ю Д Ж Е Т

Средствата за реализиране на Областната програма “Заедно за здравето и сигурността на децата” се осигуряват чрез:

- бюджета на дейност 239 – „Други дейности по отбраната”, като дейност на Общините;
- бюджета на Министерството на образованието и науката;
- първостепенни разпределители с бюджетни средства;
- привличане на спонсори.

РОСИЦА ИВАНОВА (II)
*Областен управител
на Софийска област*

МАРИЕТА ИВАНОВА (II)
Директор на ОД МВР – София

ХРИСТО АНДРЕЕВ (II)
Началник на РИО – София регион